N°. 3044

DE TIJD.

1857

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 6 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 Mei.

Sinds geruimen tijd hebben wij vernomen, dat de hervormde nederduitsche Synode, tot uitbreiding van 't geen zij Evangelie-dienst noemt, eene geldleening van 2 millioen heeft geopend. Wij hebben die onderneming niet besproken, omdat zij ons niet aangaat. Het schijnt dat ons stilzwijgen daarover aan een schrijver in de *Kerkelijke Courant* niet aangenaam is. Althans, wij vinden in de *Kerkelijke Courant* een uitvoerig stuk tot aanbeveling van die geldleening, 't welk aanvangt met een aanval tegen *de Tijd*, die daar met de haren wordt bijgesleept. Om aan dien schrijver het blijk te geven dat de *Tijd* kennis neemt van de besprokene aangelegenheid, een blijk dat hem welkom moet zijn, dewijl hij 't uitlokt, zoo haasten wij ons zijne aanprijzing in haar geheel over te nemen. Mogten sommigen onzer lezers het stuk al te lang vinden, anderen zullen 't zich getroosten om de kurieuze argumenten door den steller daarin met veel openhartigheid ontwikkeld. Ziehier hoe het stuk, letterlijk afgeschreven, luidt:

»*Zoo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenooten des geloofs.*
PAULUS.»

»Onder dit opschrift komt in N° 13 van *de Fakkel* een opstel voor, dat zich naar den geest en strekking van dat blad, kenmerkt door hostiliteit tegen Rome inzonderheid tegen het bekende Jezuïten blad »*de Tijd.*"

»Het is mijne bedoeling niet dit af te keuren: integendeel ik acht het gelukkig dat er nog warme voorstanders van licht en waarheid gevonden worden die moedig en krachtig de stem verheffen om het domste bijgeloof te gelijk met de verfoeijelijkste kwade trouw, waarvan het dagblad *de Tijd* vooral, het orgaan is te ontmaskeren. Maar het woord van den grooten Apostel aan het hoofd van dit opstel geplaatst, verdient ook in een ander opzigt overwogen en behartigd te worden. Het is toch niet genoeg voor het Protestantisme te spreken of te strijden, — wij moeten en ook voor werken; wij moeten er des noods offers voor over hebben. Op de uitbreiding van het Protestantisme behooren wij bedacht te zijn, door inzonderheid onder onze landgenooten kennis van het Evangelie, levendig geloof en werkzame Christelijke deugd te bevorderen."

»De Synode der Hervormde Kerk heeft dat ingezien, en bij de al dringender en dringender wordende behoefte heeft zij eindelijk een reeds sedert jaren bij haar aanhangig plan tot het sluiten eener geldleening van *f* 2,000,000.— voor dit doel, openbaar gemaakt. — Of die leening zal volteekend worden is voor alsnog onzeker; naar het geen men hier en daar verneemt, is de geestdrift tot deelneming niet zoo groot als het hoog gewigt der zaak verdient. Waaraan zou dit toe te schrijven zijn? aan lauwheid? ik vrees het! Maar er worden andere redenen voorgegeven. Eenige daarvan wensch ik hier ter sprake te brengen.

»Vooreerst dan, meten sommigen (en niet het minst zij die het meest kunnen geven) breed uit, het nadeelige der deelneming in deze geldleening. »Wat denkt de Synode wel! dat wij aan haar ons geld zullen geven, om het na 20, 30 of 40 jaren met eene kleine premie terug te ontvangen, en dat daar wij in de publieke fondsen 4 à 5 pct. intrest kunnen maken?" — De slimme financiër, die de deelneming aan deze geldleening, gelijk stelt met geldbelegging en haar van dat standpunt beschouwt, keert zich af. — Zegt men hem dat zijn kapitaal in ieder geval veilig is, en hij dus niets verliest dan de jaarlijksche intrest waartegen nog bij uitloting, de beloofde premie volgens art. 3 der voorwaarden hem te gemoet komt, — hij is gereed u eene becijfering voorteleggen, volgens welke het kapitaal waarvoor hij deelneemt aannemende de gemiddelde kans van uitloting, eene dadelijke waarde-vermindering ondergaat van c°. 70 pct. Wat is daartegen te zeggen? Dit:

»1°. dat de Synode de geldleening niet heeft uitgeschreven om aan de gegoeden in den lande eene gelegenheid tot geldbelegging te verschaffen, maar (volgens art. 1) om te voorzien in dringende behoeften; welke behoeften door de Synodale Commissie in hare circulaire, naauwkeurig duidelijk en in al derzelver omvang en gewigt worden omschreven.

»2°. dat al is het waar, dat het kapitaal waarvoor men deel neemt eene waarde-vermindering ondergaat, deze waarde vermindering omgeslagen over het getal jaren gedurende welke men van dat kapitaal verstoken is, op eene weinig beduidende jaarlijksche contributie neêr komt. Bij voorbeeld: men heeft deelgenomen voor *f* 1000 welke naar de gemiddelde kans wordt uitgeloot in het 25e jaar. Dan verliest de deelhebber 25maal 4% of *f* 49 is. . . . . . *f* 1000.
Daarentegen geniet hij 30% premie . » 300.

Verlies. . . *f* 700.

in 25 of 26 jaren is per jaar *f* 27 à *f* 28. Van hoe geringe beteekenis dit jaarlijks verlies is, wanneer men het beschouwt als eene contributie tot bereiking van een zoo groot en edel doel als de Synode zich voorstelt, behoeft niet gezegd te worden.

Maar er is eene andere bedenking die men hoort opperen, deze namelijk, dat het volstrekt niet bewezen is, dat de behoefte zóó groot is als voorgewend wordt, met andere woorden, dat het onduidelijk in welke verhouding de gevraagde hoofdsom staat tot de bedoelde behoefte.

»'t Is echter moeijelijk te gelooven dat zij die zoo spreken meenen wat zij zeggen. In sommige sterk bevolkte provinciën, waar men op ieder uur of minder afstands, dorpen aantreft met kerken en scholen, leeraars en onderwijzers, heeft men natuurlijk van die behoefte geen begrip, maar daaruit volgt nog niet dat zij niet bestaat. Nu is het wel jammer dat de Synodale Commissie in hare overigens zoo doelmatige cirkulaire niet in eenige statistieke opgaven getreden is, waardoor de behoefte ook voor den veraf wonenden aanschouwelijk werd gemaakt. Maar de vraag is nog: indien de Synodale Commissie dit had gedaan, zou de twijfelaar er door overtuigd zijn geworden? Ik geloof het niet. Er zijn altijd menschen die liever twijfelen dan geven. Men kan, zonder de Synode van kwade trouw te verdenken aan de bestaande behoefte niet twijfelen. Intusschen hebben de twijfelaars misschien iets in hun voordeel, iets dat hun twijfel schijnt te wettigen. Met beroep op art. 10 der voorwaarden zeggen zij: »de Synode gebruikt gedurende de eerste 5 jaren slechts ¼ van de renten (*f* 20,000.—) en later de helft (*f* 40,000.—) tot haar doel. Zij schijnt het daarmede dus te kunnen doen, waartoe dan zoo een groot kapitaal?» Deze redenering toont aan, dat men den financiëlen maatregel (als zoodanig) niet begrijpt. De Synode verlangt ook na de geheele aflossing van kapitaal en premiën een fonds over te houden dat duurzaam kan blijven voorzien in de behoefte aan vermeerdering van het aantal predikanten, hulppredikers en catecheten.

»Het is hier niet doenlijk door cijfers te bewijzen, dat de Synode slechts langs dezen weg dit doel kan bereiken, maar wie wil, kan het naar de aanwijzingen in de artt. 3, 9 en 10 gegeven, narekenen. Voorts houde men onder het oog, dat de reden waarom de Synode gedurende de eerste 5 jaren slechts ¼ en later ½ der renten tot haar doel gebruikt, niet is omdat zij aan die som daarvoor genoeg heeft, maar — »om vóór alles aflossing en premiën te verzekeren" (art. 10). Eerder dus dan te vermoeden, dat de gevraagde som te groot zou zijn in verband tot de behoeften is het te vreezen, dat de Synode te bescheiden is geweest in het vragen en zij zelfs na volteekening der leening nog maar op kleine schaal in de behoeften zal kunnen voorzien.

»Eene derde bedenking is, dat het tijdstip »niet gunstig" is voor de uitvoering van het ontwerp; men spreekt van geldschaarschte, omdat handel en industrie in dezen tijd zoo ontzettend veel kapitaal vorderen; ook — van de woelingen en twisten in de Herv. Kerk, waardoor alle hoop op eendragtige zamenwerking ijdel, ja belagchelijk schijnt te zijn. Hierop veroorloof ik mij allereerst, aan ieder die wat ondervinding in het leven heeft opgedaan, te herinneren, dat het een bekende kunstgreep is, om wanneer voorstellen of plannen besproken worden, die men of niet begrijpt of die op eenige opoffering van tijd, rust of geld te staan komen, zoodanige plannen of voorstellen ontijdig te noemen. Men wil de belangrijkheid der zaak wel toegeven, maar een »geschikter tijdstip" afwachten voor de uitvoering. Mij zijn uit eene 40jarige geheugenis verscheidene zaken bekend, die nooit tot stand zijn gekomen omdat naar het oordeel van wijze mannen, het tijdstip »niet gelukkig gekozen" was." — Zoo gaat het nog: de ontwerpers of voorstanders sterven inmiddels weg en alle latere geschikte tijdstippen gaan ongebruikt voorbij. Het hulpfonds schijnt dit gevaar te willen ontsnappen; doch nu het na reeds eenige jaren te zijn voorbereid geweest, eindelijk tot een begin van uitvoering komt, rijst weder de oude vraag des twijfels en der vrees: »Zou het tijdstip wel goed gekozen zijn?" Men vraagt dit 1°. met het oog op de meer en meer zich ontwikkelende handel en nijverheid waarvoor veel kapitaal noodig is; 2°. in verband met de heerschende tweedragt in den boezem der Kerk zelve. Ten aanzien der eerste bedenking zij opgemerkt dat handel en industrie wel veel maar niet alles noodig hebben; bovendien zijn de kapitalen die daarin geplaatst zijn winstgevend (in den regel althans) en dus strekkende tot vermeerdering van den nationalen rijkdom. Maar de thans besprokene geldleening behoeft geen kapitaal aan handel of nijverheid te ontrooven, daarvoor is de hoofdsom te gering. — Twee millioenen! Indien er eene geldleening tegen 5 pCt. intrest werd uitgeschreven onder goede waarborgen, men zou eens zien, hoe ontzettend veel millioenen uit den hoek zouden komen, zonder dat het in iemands gedachten opkwam of aan handel en nijverheid daardoor ook kapitaal onttomen werd, men zou dan het bezwaar niet zoo gewigtig achten. Hier kan het dus eigenlijk evenmin ter sprake komen, als alleen voor zoo ver sommigen het tot een voorwendsel zouden willen maken om zich geheel of ten deele aan de deelneming te onttrekken. En wat nu de tweede grond der ontijdigheid betreft, namelijk de woelingen en tweedragt in de Herv. Kerk; zoo meen ik daarin veeleer eene aanleiding te vinden om de zaak door te zetten, en wel hoe eerder hoe beter. Ik ben voor die woelingen zoo bang niet; reeds ziet men de strijdschriften in getal en in hevigheid verminderen, en de Nederlandsche Protestantsche Unie, zal, gelijk alle vrienden des vredes biddend hopen den band der liefde tusschen Protestanten van verschillende rigting nauwer toehalen. *Maar er bestaat nog een band, misschien minder edel, maar voor ons onvolmaakte menschen wel zoo sterk, namelijk de band van gemeenschappelijk geldelijk belang, en deze kan de leden der Kerk nog verbonden houden, als de band der liefde reeds door hartstogt en geestdrijverij van een gescheurd is. — Dien band te versterken kan niet anders dan goed zijn, want eenmaal de hartstogten bedaard zijnde*, (en alle hartstogten bedaren ten laatste) *leidt dit gemeenschappelijk belang tot gemeenschappelijke zamenwerking voor wat goed en nuttig is. — Voorts houde men in het oog, dat de twisten hoofdzakelijk loopen over leerstellingen; op het terrein des Christelijken practischen levens ontmoeten de strijdende partijen zich vriendelijker, vóór al op het groote veld der zendingszaak. Hierop heeft ook deze geldleening betrekking*. Alle Protestanten van alle rigtingen erkennen den duren Christenpligt, om het Evangelie te brengen tot hen die er van verstoken zijn. Vandaar de enorme sommen die jaarlijks aan de Bijbel- en Zendelinggenootschappen worden geschonken: *vandaar de gewilligheid, haast zou ik zeggen de roekelooze mildheid, waarmede men schatten gelds aan den welbekenden zendeling Gutzlaf heeft toevertrouwd. Hoe veel Chineezen er door bekeerd zijn? wij weten het niet; maar wat wij weten en voor onze oogen zien, is, dat honderden, misschien duizenden onzer landgenooten verstoken zijn van het licht en den troost des Evangelies en dat niettegenstaande zij midden in een Christenland onder een Christenvolk leven.* Dat kunnen dat mogen de Nederlandsche Protestanten niet onverschillig aanzien, en daarom, welke ook het tusschen hen bestaande verschil zij over sommige leerbegrippen, de vermaning des Apostels aan het hoofd van dit opstel geplaatst, is voor niemand hunner onduidelijk en hier dubbel behartigenswaardig, want het geldt niet slechts huisgenooten des geloofs, maar ook broeders

en zusters van het zelfde Vaderland, wier beschaving en ontwikkeling naar verstand en hart, op de welvaart van dit [illegible] land, noodwendig moet terug werken en daarom eene zaak is van **algemeen** belang.

Er zijn nog meer bedenkingen, die ik niet alle kan ter sprake brengen; slechts eene vinde hier nog eene korte vermelding, deze namelijk, dat de sommen waarvoor kan ingeschreven worden te hoog zijn, zoodat de kleine burger of de minvermogende bewoner van het platte land, die toch ook van zijne belangstelling zou willen doen blijken, nu verstoken is van de medewerking. Sommigen zijn daarom van oordeel dat de Synode ook »vrijwillige giften" in het plan had behooren op te nemen, bijvoorbeeld tot een minimum van *f* 25.—. Mijns inziens heeft de Synode wijs gehandeld met »vrijwillige giften" niet in haar plan op te nemen. Zij heeft daardoor getoond een juisten blik te hebben op de menschen waarvan zij deelneming mag verwachten. Ieder toch die wat levenservaring heeft opgedaan, weet, dat de meeste menschen niet vragen »wat behoor ik te doen?" maar: »met hoeveel kan ik er goedschiks af?" Velen zouden liever *f* 25.— geven dan *f* 100.— leenen. De Synode zou misschien een, twee, ja welligt drie tonnen gouds cadeau krijgen, daarvoor de milde gevers met veel lof moeten bedanken, en.... bij slot van rekening er niet mede geholpen zijn. De meeste menschen hebben voor eene goede zaak wel wat over, maar hoe minder hoe liever! daarom zou ook een minimum voor vrijwillige giften van *f* 25 geen doel treffen. Die deze som niet geven kon of wilde, zou zich beklagen, dat zijne gift van *f* 10 niet werd aangenomen, en hij voor wien *f* 10 te veel was zou meenen dat men hem onregt deed wanneer men zijne vrijwillige gift van *f* 1 versmaadde. Op deze wijze zouden de vrijwillige giften tot belagchelijke nietigheden afdalen; de »penningskens van weduwen" (die hoe verdienstelijk ook, toch altijd maar **penningskens** blijven) zouden de Synode toestroomen, maar zonder doel te treffen. De Synode vraagt geene giften of aalmoezen voor eenen plotseling ontstanen nood; maar om een groot plan tot stand te brengen en duurzaam in stand te houden, vraagt zij eene geldleening van *f* 2,000,000,— aflosbaar in 45 jaren bij geregelde uitloting waarin kan worden deel genomen voor *f* 1000,— *f* 500,— en *f* 100,— of de veelvouden van dien. Het plan zoo als het daar ligt beantwoordt aan de waardigheid en den omvang der zaak, waarvoor de deelneming gevraagd wordt.

»Nederlandsche Protestanten! zijt toch ditmaal eens niet [illegible] leven iets over hebt. Moge de mislukking dezer geldleening niet tot schande van onze eeuw in de geschiedenis worden opgeteekend!"

»*M.* K.

Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingekomen een ontwerp van wet houdende bepalingen ter bevordering van het veilig verkeer langs de ijzeren spoorwegen, waaruit wij de volgende hoofdbepalingen overnemen.

De Regering heeft, in het belang der openbare veiligheid, het toezigt op de ijzeren spoorwegen, de dienst op dezelve en al wat daarmede in onmiddelijk verband staat.

De Regering is bevoegd om ten allen tijde het geheel of gedeeltelijk gebruik der spoorwegen, tegen schadeloosstelling aan de administratie van den spoorweg, te requireren, alsmede om, wegens redenen van staatsbelang, het verkeer op de dienst tijdelijk te doen staken.

Aan alle ambtenaren van justitie en politie, mitsgaders aan de ambtenaren van den waterstaat wordt ten allen tijde vrije toegang verleend tot den spoorweg en de tot de spoorwegdienst behoorende gebouwen en werken. — Elke administratie van eenen spoorweg stelt vast een dienst reglement, waarbij de verschillende verpligtingen der direktie en der beambten en bedienden van den spoorweg onderling worden geregeld.

Dit reglement wordt aan den Koning medegedeeld door de administratiën der bestaande spoorwegen binnen drie maanden na de afkondiging dezer wet, op eene boete van *f* 100 voor elken dag verzuim en de later aan te leggen spoorwegen mogen vóór de bedoelde mededeeling niet voor de dienst worden opengesteld, op eene boete van *f* 1000 bij de openstelling en van *f* 100 voor iederen verderen dag verzuim.

De verpligtingen van de beambten en bedienden van de spoorwegen jegens de reizigers en de bepalingen, waaraan de reizigers zich hebben te onderwerpen, worden bij maatregel van algemeen bestuur door den Koning vastgesteld.

Wanneer naar het oordeel van de in art. 4 genoemde ambtenaren (die van den waterstaat) de spoorbaan of eenig onroerend of roerend materiëel van den spoorweg herstel of vernieuwing behoeft, verstaan deze zich hieromtrent zoo mogelijk met de administratie van den spoorweg. Bij verschil van gevoelen deelen zij hunne bezwaren mede aan den minister van Binnenlandsche Zaken, die het verslag van deskundigen inwint en zoo noodig, den last tot herstel of vernieuwing geeft. Het niet volvoeren van dezen last binnen den daarbij te bepalen termijn wordt gestraft met eene boete van *f* 10 tot *f* 100 voor elken dag verzuim, onverminderd het bevel tot tijdelijke staking der dienst, zoo daartoe termen zijn.

Wanneer de ambtenaren, bij artikel 3 en 4 bedoeld, of wel door den minister van Binnenl. Zaken benoemde deskundigen in het belang van de veiligheid van het publiek *eene dadelijke staking* der dienst langs den geheelen weg of een gedeelte daarvan noodig achten, zullen zij dit onmiddellijk brengen ter kennisse van den officier van Justitie en van de chefs der aan het gevaarlijke punt meest nabij zijnde stations, en zoo deze geene hoofdstations zijn, daarenboven ter kennisse van den chef van het naastbij zijnde hoofdstation. Van den ontvangen last tot staking van de dienst wordt door den officier van Justitie onverwijld berigt gegeven aan de ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie. Eerst op last van genoemde ministers kan de geschorste dienst worden hervat.

De administratiën der spoorwegen zijn, naar de regels van het gemeene burgerlijke regt, verantwoordelijk voor de schade aan personen of goederen toegebragt, door hare schuld of door die van hare geëmploijeerden.

Die door handelingen of niet-vervulling zijner verpligtingen *opzettelijk* eenig gevaar doet ontstaan voor een trein, waarop personen worden vervoerd, wordt gestraft met tuchthuis van 5 tot 10 jaren; zoo verwonding of ander ligchamelijk letsel van iemand daarvan het gevolg is, met tuchthuis van 5 tot 15 jaren; zoo verlies van menschenleven daarvan het gevolg is, met tuchthuis van 5 tot 20 jaren. Zoo echter de daad poging tot moord of moord daarstelt, wordt de zwaardere daartegen bedreigde straf opgelegd.

Die *zonder opzet* door handelingen of niet-vervulling zijner verpligtingen dergelijk gevaar, dat hij had kunnen en moeten voorzien, doet ontstaan, wordt gestraft: Zoo verlies van menschenleven het gevolg is, met gevangenis van 3 maanden tot 3 jaren; zoo verwonding of ander ligchamelijk letsel het gevolg is, met gevangenis van 3 maanden tot 2 jaren, zoo deze gevolgen geene plaats hebben, met gevangenis van 3 maanden tot 1 jaar.

Indien deze straffen toepasselijk zijn op eenen direkteur, beambte of bediende van den spoorweg, wordt het maximum van straf, bij het wetboek van Strafregt of bij deze wet bedreigd, steeds opgelegd, terwijl tevens, in geval van het *opzettelijk* doen ontstaan van gevaar, aan den direkteur, beambte of bediende voor altijd ontzegd wordt het bekleeden van eenige betrekking bij eenen spoorweg op nederlandsch grondgebied.

Opzettelijke beschadiging of vernieling, geheel of ten [illegible] met gevangenis van 1 maand tot 2 jaren en geldboete van honderd tot vijf honderd gulden, ten ware daardoor ontstaan gevaar of daaraan te wijten gevolg tot oplegging eener zwaardere straf aanleiding geeft.

Het voorstel van den heer van der Veen, tot het houden eener enquête over het zwolsche diep, is afgestemd met 37 tegen 16 stemmen; maar aangenomen het voorstel van den heer Oesting om aan den minister van Binnenl. Zaken inlichtingen te vragen over den inhoud van het rapport over de enquête, in der tijd door de Kamer gelast.

Donderdag zitting; velerlei ontwerpen komen alsdan in diskussie, waaronder dat op de wijziging der bierwet.

Onlangs verscheen bij H. de Hoogh alhier de tweede druk van een geschrift van den heer Mr. Is da Costa, onder den titel: »*Wat er door de theologische fakulteit te Leyden al zoo geleerd en geleverd wordt. Eene stem der smart en des beklags.*" Wij zullen ons tot eene beknopte inhoudsopgave dier aan ons toegezonden brochure bepalen. Na aanwijzing waarom de S. zich alleen omtrent de leydsche theologie verklaart, wordt eerst gesproken over de opvatting van het O. T. te Leyden, inzonderheid deer Prof. Keunen; vervolgens over Prof. Scholtens invloed en dogme, zijn »afbrekenden" arbeid in de historische critiek der schriften van het N. T. en zijnen »in schijn opbouwenden" d. i. rekonstruërenden arbeid op leerstellig gebied. Het gezag van gen. Hoogleeraar (zegt de S.) wordt door dat van den oud-Hoogleeraar van Hengel, wiens exegetische arbeid mede veroordeeld wordt, gesteund; en vindt, naar zijne meening, in Prof. Prins geen tegenwigt. De S. verdedigt wijders zijn beklag als niet vijandig tegen de wetenschap; als waarlijk de zaak der godsdienst betreffende; en als leerstellingen geldende, noch veroordeerd, noch wetenschappelijk onhoudbaar. Eene verandering van zaken als S. wenschelijk keurt is, naar zijne eigene gemotiveerde verklaring, van geene akademie te verwachten; evenmin van seminariën bij andere kerkgenootschappen; noch ook van hoogere of lagere kerkbesturen of van den zedelijken invloed der regering. De S. verwacht haar alleen van de opheffing der verpligting voor toekomstige Evangeliedienaren, om hunne opleiding aan eene der akademiën te ontvangen, en van de oprigting der gereformeerde seminariën door de vereenigde pogingen van welgezinden; doch ten slotte verklaart de S. zich van zamenwerking daartoe zijner geestverwanten, wier bezwaren hij opsomt, ook niet veel te beloven. — Ziedaar dus wel *eene stem van smart en beklag* van het begin tot het einde! (*H.*)

Z. Exc. de minister van Binnenl. Zaken heeft aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal inlichtingen doen toekomen op het adres van H. de Jong Sz., te Naaldwijk betrekkelijk onregelmatigheden bij de verkiezing van leden van den raad dier gemeente. Deze inlichtingen zijn geput uit stukken over deze zaak gewisseld, die aan het departement voorhanden zijn, daar Z. Exc. ten tijde der behandeling van de zaak het ministerie van Binnenl. Zaken nog niet waarnam en dus uit eigen wetenschap geene inlichtingen bezat. Uit dit stuk blijkt, dat alle door den adressant aangevoerde grieven in fakto onjuist zouden zijn, met uitzondering van het feit, dat bij het rondzenden der stembriefjes de kiezers met de namen der aftredende leden zijn bekend gemaakt, onder vermelding dat zij weder verkiesbaar waren. Dit feit is gebleken waar te zijn, maar het is tevens gebleken, dat dit zoowel daar als elders gewoonte was. De minister heeft echter de voorzitters der gemeentebesturen doen aanschrijven om zich daarvan in het vervolg te onthouden, wijl van dit middel ligt misbruik kan worden gemaakt om op de verkiezingen te werken.

Men verneemt dat op den spoorweg nabij 's Gravenhage door een fransch ingenieur buizen worden gelegd, moetende dienen tot proefneming van eene nieuwe wijze van geleiding van de telegrafische draden ter vermijding van palen, enz. Eerstdaags zullen die proefnemingen in tegenwoordigheid van den minister van Binnenlandsche zaken plaats hebben. (*'s Grav. Wbl.*)

Naar men verneemt houdt de Regering zich bezig met het in gereedheid brengen van hare antwoorden op de voorloopige verslagen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nopens de wetsontwerpen betrekkelijk de jagt en visscherij, de regterlijke organizatie en het lager onderwijs. Die antwoorden kunnen derhalve eerlang worden te gemoet gezien, terwijl de beraadslagingen dan spoedig daarna kunnen worden gehouden. Men verwacht echter, dat de beide laatste ontwerpen (Regterlijke Organizatie en Onderwijs) eerst na Pinksteren bij de Kamer zullen worden behandeld.

Z. M. heeft goedgevonden, ten gevolge van het overlijden van O. A. graaf van Bylandt en de benoeming van den oudsten komm. en tevens coadj. B. R. W. baron Sloet van Hagensdorp, in zijne plaats tot land-komm. der Duitsche orde, balye van Utrecht: 1°. te vergunnen de opklimming der kommandeu[illegible] welke door [illegible] ben, en 2°. te agreëren: de opklimming van W. R. A. C. graaf van Rechteren Limpurg tot jongsten komm.; alsmede de admissie van W. A. baron Schimmelpenninck van der Olje tot tweeden jonkheer der orde, voorts den heer W. J. Hazeman, konzul-gen van den Kerkelijken Staat en van den Koning der Beide-Siciliën, te Amsterdam, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den H. Gregorius den Groote, hem door Z. H. Paus Pius IX, en H. Dusci benoemd tot nederl. konzul op Rhodus.

's GRAVENHAGE, 4 Mei. Z. K. H. Prins Hendrik is eergisteren avond uit de rezidentie naar Luxemburg vertrokken, vergezeld van Hd. adjudant, ridder van Reppard.

— Men verneemt dat aan de heeren J. H. de Swart, stalhouder in het *Vliegende Paard* en L. van Vliet, stalhouder op de St.-Antonius-burgwal alhier, koncessie is verleend tot het doen rijden van diligences en omnibussen van 's Gravenhage over Scheveningen naar het gemeente badhuis en terug. Het kantoor in de stad zal gevestigd zijn in het *Café Restaurant* van den heer J. van der Pijl op de Plaats alhier.

— Dezer dagen heeft alhier een zonderling voorval plaats gehad. Drie dragonders bevonden zich in gezelschap Twee hunner maakten den anderen wijs, dat zij bij eene zuster te Rijswijk pannekoek zouden gaan eten, tot welk einde zij in de stad eene hoeveelheid blom zouden aankoopen. Zoo gezegd, zoo gedaan. Op den rijkwijkschen weg gekomen, vielen de twee hunnen makker aan, wien zij wisten, dat nog eenig geld bij zich had, afkomstig van eene erfenis. Zij wierpen hem het meel in het aangezigt, zoodat hij niet meer zien kon. Men ontnam hem zijne porte-monnaie met het geld, en liet hem in dien toestand achter. Hij is in den laten avond in de kazerne teruggekeerd, doch zijne makkers hebben zich met den buit op de vlugt begeven, en zijn nog niet teruggekomen.

ALKMAAR, 3 Mei. Ter kaasmarkt van den 1sten dezer waren aangevoerd 281 stapels kaas, wegende te zamen 57381 ned. ℔. De prijs was: kleine hooi *f* 24,25 middelbare *f* 19; kommissie *f* 22,25, per 50 ned. ℔.

HOORN, 30 April. Op de markt alhier werden 129 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 29,847 ned. ℔. Prijs: kleine hooi *f* 24.

BEVERWIJK, 3 Mei. Gisteren werden alhier ter markt ongeveer 150 stuks runderen aangevoerd. In den beginne was de handel zeer gering, naardien de houders te hooge prijzen wilden bedingen; later werd die echter geanimeerd, zoodat het meerendeel tot goede prijzen van de hand ging.

ASSEN, 3 Mei. Het Hof van Drenthe heeft een kolonist uit Veenhuizen tot eene tuchthuisstraf van vijftien jaren veroordeeld, wegens het schrijven van een brandbrief met voorwaarden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Mei. De *Moniteur* behelst eene mededeeling, inhoudende, dat de bekendmaking van het ontwerp-traktaat, door de [illegible] konferentie aan de goedkeuring van Pruissen en Zwitserland onderworpen, zoo als die in de zwitsersche dagbladen is vervat, een onverdedigbare onbescheidenheid is, en dat het medegedeelde op vele punten niet in overeenstemming is met den waren tekst van het traktaat. Het officiëele dagblad voegt er bij, dat dit gebruik van het geheim der nog niet afgeloopen onderhandelingen te betreuren is en het goed gevolg er van in de waagschaal kan stellen.

— De *Moniteur* deelt mede, dat de grootvorst Konstantijn heden het museum van het Louvre bezigtigd en te dien einde alle zalen doorloopen heeft. De grootvorst heeft gedurende langen tijd de vele kunstgewrochten van de groote meesters, aldaar ten toon gesteld, bezigtigd. Vooral heeft het museum der Soevereinen zijne aandacht geboeid. Alle voorwerpen, die aan Karel den groote, aan den Heiligen Lodewijk, aan Frans I, Hendrik II, Hendrik III, Hendrik IV en in het bijzonder aan Napoleon I hebben toebehoord, waren het voorwerp van zijn onderzoek, welk onderzoek vermengd was met zigtbare ontroering. Ten slotte heeft de prins het museum der marine bezigtigd waar hij gelegenheid heeft gehad zijne veelzijdige kennis van al wat het zeewezen betreft, te doen uitkomen.

— Volgens hetgeen in hoogere kringen wordt verhaald, hebben de Keizer en de Grootvorst Konstantijn van wederzijdsche genegenheid en vertrouwen blijk gegeven. De Keizer heeft zich reeds in de eerste bijeenkomst over Rusland in waardige en hartelijke bewoordingen uitgelaten.

— De Grootvorst Konstantijn heeft het bal aan het ministerie van [illegible] bijgewoond en langen tijd met de generaal Pélissier, Bosquet en Niel gesproken.

— Het fransche expeditie-korps in China zal niet sterker dan 1500 man zijn. Baron Gros schijnt tot gezant bij het hof te Peking benoemd te zullen worden.

— Men zegt dat in een der laatste minister-raden de Keizer de lijst uit zijn zak gehaald heeft van de kandidaten, welke hij bij de volgende verkiezingen door de Regering wenscht ondersteund te zien. Het waren de tegenwoordige leden van het Wetgevend Ligchaam, met uitzondering van twee of drie, wier namen niet genoemd worden.

— Ook de Koning van Beijeren, die, zoo als men weet, op dit oogenblik in Italië reist, moet, naar men zegt, voornemens zijn Parijs te bezoeken, alwaar de eerste minister, de heer van der Pfordte, zich te gelijkertijd zou laten vinden.

— De *Morning-Advertiser* is te Parijs aan den post aangehouden wegens een den grootvorst vijandig artikel.

— Brieven uit Indië, te Parijs ontvangen en door fransche agenten geschreven, melden dat de voorvallen in engelsch Indië een veel gewigtiger aard hebben dan de londensche dagbladen erkennen. De gisting en geest van verzet planten zich niet alleen in het indische leger, maar ook in verschillende middelpunten der bevolking voort. Een oogenblik ontstond zelfs ernstige vrees voor Calcutta, ten gevolge van insubordinatie onder het garnizoen. Eenige distrikten van Lahore zijn in opstand, eindelijk zou zelfs Engelands handlanger Dost-Mohammed pogen de volkshoofden aan de boorden van den Indus op te zetten om van de gunstige kans, om aan Engelands voogdij te ontsnappen, gebruik te maken. Een en ander, dat [illegible] aan nadere bevestiging behoefte heeft, zou wel eens een ongewenschte afleiding aan den chineeschen oorlog kunnen geven.

— Zwitsersche bladen melden, dat de groote raad van het kanton Freiburg in vier zittingen de eerste beraadslagingen over de nieuwe Grondwet ten einde gebragt heeft. Het door vijftien leden opgestelde ontwerp heeft geen wijzigingen van eenig aanbelang ondergaan, behalve die artikelen, welke eenigen twijfel lieten ontstaan over de godsdienstige waarborgen.

Diezelfde bladen melden, dat zich bij deze gelegenheid een opmerkelijk voorval heeft opgedaan. Het wetsontwerp hoewel verklarende dat het priesterambt en het lidmaatschap der regterlijke wetgevende en uitvoerende magt onvereenigbaar zijn, ontneemt echter den geestelijken het stemregt niet. Een ingekomen brief van Mgr. Marilley verzoekt de vergadering van in de nieuwe grondwet geen staatkundige regten aan geestelijken toe te kennen, die in het belang der godsdienst vreemd moeten blijven aan staatkundige twisten.

Na verscheidene over dit onderwerp gewisselde verklaringen, heeft men vastgesteld dat de leeken alleen handelende burgers in het kanton kunnen wezen. Voorts schaft het nieuw ontwerp de doodstraf voor staatkundige misdaden af. Het vorig ontwerp ging daarin nog verder en had die straf geheel ter zijde gesteld.

— Men schrijft uit Peru, dat de admiraal Bruce, de tijding ontvangen hebbende van den aanval tegen de stoomboot *New-Granada*, door de revolutionnaire peruaansche schepen *Loo* en *Tombes*, de engelsche fregat *Pearl* afgezonden had om zich van de laatste meester te maken. Overigens heerschte de grootste regeringsloosheid in de republiek. Het land werd door burgeroorlogen verscheurd. Het leger trok in het algemeen partij voor den prezident terwijl de marine op de hand der andere partij was.

Keizer Soulouque heeft met de republiek der Dominikanen een verdrag onderteekend tot een wapenstilstand van twee jaar.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Mei. Alhier is de tijding ontvangen dat de Sjah van Perzië weigert het vredestraktaat te ratificeeren, dat tusschen Ferruck-Khan en lord Cowley te Parijs gesloten is.

— De *Morning-Post* is weder sterk op den Kerkelijken Staat gebeten. De oude smaadwoorden van verleden jaar komen op nieuw te voorschijn.

»Zoolang, zegt het blad, het vernuft en de geest des volks verbroken en verstikt zijn door de werking van een verkankerd en vermolmd priesterlijk stelsel, heeft men geen betere dagen te wachten. Een vierde gedeelte van de bevolking der romeinsche Staten brengt den dag door met zijn brevier te lezen en den nacht met op rooverijen uit te gaan."

— De heer James White, een der parlementsleden voor Plymouth, heeft voor zijn kiezers een zeer zonderlinge aanspraak over de chineesche zaken gehouden. De spreker, die langen tijd in China gewoond heeft, stelde zich ten taak zijn hoorders te verkondigen, dat de Chineezen veel beter waren dan men algemeen geloofde, en dat de voorstanders van sir John Browning de zaken sterk overdreven hadden. Zelfs de mandarijn Yeh onderkoning van Kanton, is, volgens den heer White, zoo zwart niet als men heeft afgeschilderd. Hij heeft, het is waar, in zijn provincie een zeven duizendtal boosdoeners laten onthoofden; maar, zegt de heer White, dat is niet geschied zonder behoorlijke regtspleging en vonnis. Eene groote troost voor de zeven duizend [illegible]

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 4 Mei. Volgens eene Zaturdag avond ontvangene mededeeling, kan prins Napoleon den 6n of den 10n dezer, alhier ten bezoeke verwacht worden. De Koningin zal dientengevolge hare reis naar Dresden uitstellen.

STADSNIEUWS.

In de 232ste Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 2e trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 3551 ƒ25,000, N°. 18106 ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 Mei.

ONDERTROUWD (30 April): P. J. Loman met E. B. L. Lentz.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 55 2/16	Livorno	2/m.	ƒ 39½
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 83½
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.82
»	zigt	» 55¼	Weenen	6/w.	» 33⅜
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» 35⅛
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99½
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	11,67½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		»

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Mei. Belg. Leen. 2½ pc. 56; Obligatiën 4½ pc. —; id. 4½ pc. 98⅜; Spanje 1—3 pc. 24 9/16, Binnenl. 3 pc. 38½; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 79½; id. Nap. 5 pc. 81.

PARIJS, 4 Mei. Fransche 4½ pc. 91.25; 3 pc. 69.10; 1½ pc. Spanje 25; 3 pc. id. 39, 5 pc. Met. —; Rom. Leen 88⅞.

MADRID, 1 Mei. 3 pc. Schuld 40.05, id. 1½ pc. 25 85.

LONDEN, 4 Mei. Cons. 93½; Spanje buit. 3 pc. —; id. 1½ pc. 25¾; Rusl 5 pc. 104½; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 97½; id. 2½ pc. 63⅜; Sard. 5 pc. 90½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 77; Gren. [illegible] —; id. werk. 24; Mexiko 3 pc. —; Portugal 3 pc. 44; Ecuador 14½; Venezuela 37½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 4 Mei. Met. 5 pc. 83½; id. 4½ pc. 84⅛; Bank-Aktiën 983; Credit Anst. 243; Wissel op Londen 10.14; Amst. —; Parijs —; Goud 7½; Zilver 4½.

BERLIJN, 2 Mei. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104½; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18⅜; Amst. kort 141; Hamb. 150; Petersburg 105.

HAMBURG, 2 Mei. Spanje 1½ pc. —; id. 3 pc. 24; Rusl. 5 pc. 90⅝; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-Duits. bank 94; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 2 Mei. 5 pc. Met. 78¼; 1½ pc. Spanje binnenl. 24½, id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	pCt.	2 Mei 4½ u. gebl.	4 Mei 4½ u.	à	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅝	63⅝	63 11/16	
Dito Dito	3	76⅛	76⅛	76¼	
Dito Dito	4	96	95 15/16	95⅞	
Overzeesche Bezittingen	4	95	95		
Amortisatie-Syndikaat	3½				
Actien Ned. Bank	4		157		
Handel-Maatschappij	4½	146	146	145⅞	
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	52½			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1½	24 11/16	24¾	25	25
Dito	3	41¼	41 5/16		
Binnenlandsche	3	38¼	38 5/16	38 5/16	
Coupon Bewijzen		6 7/16	6 9/16	6⅝	
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	44 15/16	44¾	44 13/16	
Dito Uitgestelde		25	25¼	25½	
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103¾	103⅝	103⅝	
Dito A°. 1828—1829	5		102⅛		
Negot. 1831 en 1833	5		92½	92⅝	
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	94⅞	95⅛		
Dito idem 6e	5	97	97	97½	97½
Certifikaten te Hamburg	5	93	93½		
Dito dito te Londen	4½		94⅝		
Dito dito *Hope en C°.*	4	85⅛	85⅛	85½	
Dito *Stieglitz*	4		84⅝	84⅞	
Dito 5e Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6	61½	61⅝		
Dito Certifikaten	6	62⅞	63⅛	63¼	
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		155½	155		
Schatkist-Obligatiën	4	77⅝	77½		
Oostenrijk, Metalliek	5	75⅜	75 9/16	75⅝	
Dito rente te Amsterdam	5	86⅝	86⅞		
Dito Nationale	5	76⅞	76¾	76⅞	
Dito	2½	39⅛	39 1/16	39⅛	
Weener Bank	5	78½			
Dito	4		62½		
Aand. met Loting fl. 250			295		
Nieuwe dito 1854			112		
Pruiss. Aand. 1852	3½				
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	6				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5		99½		
Brazilië	5	98½			
Dito 1843	5		97½		
Mexiko, te Londen £ 100	3	22 1/16	22	22 5/16	22
Dito Onbepaalde	3	22 1/16	22	22 5/16	22
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	3½	21 11/16	21 11/16		
Dito Uitgestelde		6⅜	6⅝		
Ecuador	1	14			
Venezuela, te Londen	4½	36½	36½		
Dito Uitgestelde		14⅝			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Grieken, Bt. 1825	5		4½		

Thes 104; N. Port. 43⅞, 44; Weener Bank-Aktiën ƒ1183, 1140; Illin. 131; Oblig. Constr. Bons. 7 pc. 95⅞, 96; Russ. Spoorw. 74, ¼, ½; Prost 106½; 107.

Vaste markt, bij levendigen handel in spaansche, russische en portugeesche fondsen. Van zuid-amerik. was voor Mexiko betere prijs te bedingen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	ƒ 28,27½	à —	Pruissische	ƒ [illegible]	
Napelsche	- 23,80	» —	Spaansche	» 2,37	» —
Div. in £St.	- 11,70	» —	Hamb. Russ.	» 36	» —
Eng. Russen	- 11,70	» —	Russ. in Z. R.	» 35,[illegible]	» —
Fransche	» 55½	» —	Poolsche	» [illegible]	» —
Belgische	» 55⅝	» —	[illegible]	» [illegible]	» —

Nationale Metalliek ƒ 29.50. Buitenl. Spanje ƒ [illegible] per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à ƒ10 per Stuk	ƒ 9,75	à 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75	» 11,85
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Speciën à ƒ 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10¼ à 10⅜ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Rijksdaalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	ƒ —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 4 pCts. Russische Certifikaten, 1e, 2e en 4e Leening, in Zilver, van mönne administratie, verschenen 1/13 Februarij 1857, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met ƒ 18.51.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe prijshoudend: 128 ℔ j. b. Pools. f 375; 127 ℔ dito f 367, 368; 124, 126 ℔ n. dito f 370; 129 ℔ n. Geldersche f 348; 127 ℔ dito f 335; 156/2 ℔ dito f 353; 126 ℔ o. Nassaud. f 350; 127 ℔ Rijn f 345; 150/2 ℔ dito f 345; 120 ℔ n. Groninger f 280.

Rogge in een doen: 123 ℔ n. Pruissische f 221; 121 ℔ n. Stettin f 215; 117 ℔ Petersb f 214; 116 ℔ n. Inl. f 192.

Garst ruim prijshoudend: 101 ℔ Vriess Winter f 188

Boekweit f 10 hooger: 118 ℔ Holst. f 235; 118, 120 ℔ Nijkerker en Amersfoorder f 264, 270.

Koolzaad. Deensch 66 £. *Raapolie* op 6/w. f 52; Vliegend f 50¾; 1° Sept. f 47; Oct., Nov. en Dec. f 46¾, 7. *Lynolie* op 6/w. f 41¼; Vliegend f 41; 1°. Nov. 41¾. *Hennepolie* op 6/w. f 49¾; Vliegend f 48½.

ROTTERDAM, 4 Mei. Tarwe. Puike Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. f 350, 365; Middelsoort dito f 313, 335; Blaauwe dito f 273, 305; Zomer dito f 279, 305. — 161, 162/2 ℔ Hoogl. Kleefs. f 390; 160/2 ℔ dito f 375, 380, f 385; 160/2 ℔ Kleefsche f 360, 365, 370. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche f 214, 222; Noordbrabandsche f 204, f 210. — 148/2 ℔ Limburger f 220; 150/2 ℔ Stettin f 220. — Garst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter f 195, 207; Zomer f 190, 203. — 124/2 ℔ Oldammer f 180. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte f 117, 126; dito Voeder f 102, 114; Ligte dito f 93, 96. — Boekweit. Stichtsche op 140/2 ℔ f 275, 280; Noordbrabandsche f 263, 270, f 275; Holsteinsche f 240, 258, 260; Vriessche Veen f 255. — Boonen. Walchersche Witte f 420, 435; Zeeuwsche dito f 328, 360; Walchersche Bruine f 300, 330; Zeeuwsche Bruine f 225, f 265; Zeeuwsche Paardeboonen f 192, 201; Duiveboonen f 213, 225. — Erwten. Walchersche Blaauwe f 236, 255; Zeeuwsche dito f 213, 228; dito dito groote f 225, 243; dito Witte f 230, 260; dito Graauwe f 252, 282; Geldersche dito f 318, 378. — Inlandsch Hennepzaad wordt zeer schaarsch. Tot f 260 is nog iets te koop. — Kanariezaad in goede kwaliteit prijshoudend, welke wij van f 15 tot 16 noteren. — Bruin Mosterdzaad f 31, 33, Geel dito f 16, f 19 per Mud. — Raapkoeken f 80, 85. Lijnkoeken, zachte f 130 a 145, harde f 100 a 110, per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160, 161/2 ℔ Bovenlandsche Ris f 360, 365. — Rogge. 151/2 ℔ gedroogde Wolgaster f 235, 237. — Boekweit. Holsteinsche op 140/2 ℔ f 250. — Lijnzaad. 114/115 ℔ Berdiansky f 415.

SCHIEDAM, 4 Mei. Rogge verkocht: 141/2 ℔ gedr. Wolgast f 235 kont.; f 237 6/w. — Moutwijn f 19,50; Jenever f 25; Amst Proef f 26,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

HAVRE, 2 Mei. *Katoen.* Zonder levendig te zijn, is de vraag regelmatig, maar de flaauwere berigten van Liverpool vernietigen geheel en al den invloed der van de Vereenigde Staten afkomende gunstige tijdingen en ofschoon men geene verlaging van prijzen noteert, moeten ze toch als flaauw worden aangenomen. De verkoopen der week bedragen 7125 balen tegen een aanvoer van slechts 179 b. — *Koffij.* De afdoeningen in de eerste hand zijn luttel, doch de veilingen van door zee-water beschadigde partijtjes blijven bijna dagelijks voortgaan.

Suiker. De rijzing blijft aanhouden en zijn de zaken in het artikel zoo levendig als het cijfer der aangebodene partijen het eenigzins mogelijk maakt. De bonne 4 c. der Antilles, vóór 8 dagen a fr. 75½ genoteerd, bedong successivelijk fr. 76 en 77, en sluit a fr. 77¼. — In vreemde Suiker kwamen belangrijke afdoeningen tot stand. Zoo werden verkocht 4 ladingen, te zamen 2000 v. Portorico zeilend a fr. 74 de bonne 4e acq., 250 q. Trinidad, zeilend a fr. 74, 3000 z. Pernambucco, zeilend a fr. 49 N°. 12 Ent., en eenige andere kleinere partijtjes. — *Indigo.* Dezer dagen is men met het nazien der laatste aanvoeren begonnen, en zal de ter markt brenging dier partijen alleen in staat zijn het artikel wat op te wekken — *Huiden.* Deze week scheen de vraag zich wat te verlevendigen. De afdoeningen bestonden uit: 769 gedroogde B.-Ayres a fr. 191½ tot 192½ acq., 800 gezouten d°. Saladeros a fr. 100, en 300 Martinique a zeilend fr. 100. — In veiling werden nog verscheidene partijtjes afgedaan.

Rijst. Stil. Er werden slechts afgedaan 46 v. oude en zeer ordinaire Corolina tot fr. 29 a 30 acq. Geene aanvoeren vonden plaats, de voorraad bestaat uit 400 v. Carolina en ongeveer 100,000 b. O.-Indische. — *Granen en Meel.* In Granen vonden eenige partijen koopers, in de verhouding der laatste notering. Onze voorraad wordt geraamd op 2 millioen kilogr. Koren en 20,000 v. Meel.

SMYRNA, 25 Maart. *Koffij.* Het artikel houdt zich voortdurend gunstig en de berigten van al de europeesche markten afkomend, doen eene nieuwe verhooging van prijs te gemoet zien, de voorraad is iets verminderd. — *Suiker* heeft de beweging der Koffij gevolgd en de holl. en belg. Crushed zijn p. 350 en de Engelsche p. 360 hooger genoteerd — *Wol* geheel zonder voorraad daar alle aanvoer dadelijk tot hoogere prijzen werd genomen. De eischen der boeren doen dan ook enorme prijzen te gemoet zien.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 3 Mei. Remmers, Edouard Marie, Batavia, 1. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Mei. Groenewoud, Susanna, Suriname.
HELVOET, 3 Mei. De Goede, Kleinkinderen, Messina.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 4 Mei, in het O. Z. Heeren Logement.

1. De Houtzaagmolen *de Witte Lelie*, Kwakerseiland bij de Raambarrière, XX 223; f 7750, f 700, P. Baay, Jr. — 2. Huis, Achterhuis en Erve, Haarlemmerdijk, TT 385; f 8550, f 100, J. Fetje. — 3. Huis en Erve, Hoogte van den Kadijk, U 622; f 4075, f 125, J. J. Geyzelaar. — 4. Huis, Achterhuis en Erve, Tuinstraat, NN 419; f 460, J. F. Schutte. — 5. Huis, Tuin en Erve, Korte Leidschedwarsstraat, CC 252; f 2750, J. Drissen. — 6. Huis en Erve, eerste Bloemdwarsstraat, DD 482; f 1725, f 1, A. Kreulen, Jz. — 7. Dito, tweede Laurierdwarsstraat, EE 160; f 1600, f 100, N. J. Beversen. — 8. Dito, Noorderstraat, AA 486; f 1175, F. Heysenbach. — 9. Dito, Hazenstraat, FF 419; f 1025. - 10 Dito, naast het vorige Perceel, FF 420; f 1050, f 10; te zamen f 2085, f 50, J. C. Schutte. — 11. Huis en Tuin, Plantaadje, Fransche Laan, V 39; f 600, f 100, G. Fikkert. — 12. Dito, eerste Egelantiersdwarsstraat; f 1925, f 50, M. E. Anneveld.

Advertentiën.

Vijftigjarige Echtvereeniging

VAN

H. W. VAN DER SIJP

EN

MARIA DE HAAS.

Als eene bijzonderheid dient hierbij vermeld, dat gedurende dit huwelijk, géén sterfgevallen van het gezin, noch in tachtig jaren in het huis hunner inwoning hebben plaats gehad.

WAMEL, den 5den Mei 1857. (3184)

(3182) **J. F. VROOM,** Apotheker en Chimist te Deventer, verlangt zoo spoedig mogelijk een **LEERLING**, van de R. K. Godsdienst, welken gelegenheid zal gegeven worden tot het bijwonen der Collegiën van Chemie en Botanie. Brieven *franco.*

De ondergeteekende, zoo als reeds vroeger geannonceerd, zich geheel willende wijden aan het fabriceeren van en den handel in **Tijdmeters** en **Horologiën**, zal op Woensdag 20 Mei, des ochtends ten tien ure, in den *Garnalen-Doelen*, op den Singel te Amsterdam verkoopen:

zijn groot en schoon assortiment

PENDULES.

De verkochte stukken worden kosteloos gerepareerd, en voor dezelve wordt volgens zijne gewoonte twee jaren ingestaan.

NB. De Pendules zullen op 18 en 19 Mei in voorgenoemd lokaal te bezigtigen zijn, van des ochtends 10 tot namiddags ten 4 ure.

VAN ARCKEN,
Fabriekant van Tijdmeters en Horologiën van Z. M. den Koning.

REVALENTA ARABICA.

Van alle zijden komen de gunstigste berigten in over de genezingen door **DU BARRY'S REVALENTA** verkregen; lijders die 20 jaren aan obstruktie, maagzuur, misselijkheid en slechte spijsvertering geleden hebben, zijn er volkomen door genezen; anderen die lang kwijnen en geheel verzwakt en vermagerd waren, zijn er gezond en sterk van geworden, de bleeke, tanige huid der ziekte veranderde zij spoedig in den frisschen blos der gezondheid; ouden van dagen heeft zij weder jong en vrolijk, sukkelende kinderen sterk en tierig gemaakt. Duizenden danken der **REVALENTA** hunne gezondheid, men leze slechts de Attesten der genezenen, in gulle goedhartigheid menschlievend afgegeven, om ook anderen den weg ter genezing te wijzen.

De **REVALENTA** is het eenvoudigste en het aangenaamste geneesmiddel, omdat het een gezond, voedzaam en lekker eten is; het goedkoopste, omdat het als zoodanig niets kost; men geeft niet meer uit of men op **REVALENTA** of op ander voedsel teert; men kan het met de meeste gerustheid gebruiken, en zelfs bij en met alle andere medicijnen nemen. De geneesheeren kunnen het aanbevelen als eene ligte spijs om diëet te houden.

Het twaalfjarig zoontje van Mejufvrouw VAN DER PLAATS, Zieken N°. 160, te 's Hage, is door de **REVALENTA** van hevige zenuwtoevallen genezen.

Vrouw OOLMAN, te Voorst, heeft aan waterzucht geleden en aan eene algemeene verzwakking, die haar, in spijt van de hulp der knapste geneesheeren, met den dood dreigde; door de **REVALENTA** is zij volkomen hersteld en heeft hare vroegere gezondheid en krachten weêrgekregen.

De Heeren J. A. KLINGER & C°., te Rotterdam, berigten, dat eene Dame aldaar, die lang aan eene ziekte sukkelde, waarvoor geen kruid gewassen scheen, door de **REVALENTA** genezen is.

De kleine Bussen kosten 87½ Cents — 1 ℔ f 2 — 2 ℔ f 3½ — 5 ℔ f 8 — 12 ℔ f 16.

Dubbel gekoncentreerde 1 ℔ f 3 — 2 ℔ f 7 — 5 ℔ f 16 — 10 ℔ f 28.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (3186)

(3171) Door G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, wordt met veel succes gedebiteerd:

A. J. VAN DER AA'S

Beknopt Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden.

Gebonden in geprest linnen band met verguld en rug, prijs f 9.00.

In één lijvig boekdeel ontvangt men in dit werk de *Nederlanden* in hunnen tegenwoordigen staat. *Beknoptheid* en *duidelijkheid* gaan er in hand aan hand en wat *volledigheid* betreft, geen dorpje, geen gehuchtje zoo nietig of men vindt er eene duidelijke en zaakrijke omschrijving van. Het is onmisbaar voor een ieder, die met *Nederland* in betrekking staat.

(3183) Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam zijn, ten gevolge van aanvragen, verkrijgbaar gesteld, eenige exemplaren van het werk:

Officiële geschiedenis der wet van 1806 voor het *lager schoolwezen en onderwijs* en van de **reglementaire bepalingen** over dit onderwerp, opgemaakt door de *authentieke bescheiden;* den leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal, aangeboden door hun medelid Mr. A. A. J. MEYLINK, Advokaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, enz. te 's Gravenhage. — 1ste gedeelte.

Wordt niet in commissie verzonden.

(3185) De Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN te Leyden, zal op Donderdag 14 Mei en volgende dagen verkoopen: Eene fraaije verzameling **Godgeleerde, Regtsgeleerde, Geschied-, Taal- en Dichtkundige Werken,** meerendeels nagelaten door een rustend Pastoor.

Op *franko* aanvrage is de Catalogus verkrijgbaar.

Bij wien tevens verkrijgbaar is:

De maand van Maria of de Meimaand, 3e druk, groot 168 Bladz. . . . . 50 Cents.

Twaalftal lessen voor eerstbeginnende kinderen, over het leven van J. Ch. Bijzonder geschikt voor Catechismus, Onderwijs en Bewaarscholen. Prijs 25 Cents.

Volgens geuit verlangen bij getallen tot de navolgende prijzen verkrijgbaar, bij 25 ex. ad 15 ct., 50 ex. à 12½ ct., 100 ex. à f 10.

M. D. FRAYSSINOUS. **Verdediging van het Christendom,** uit het Fransch vertaald door Prof. J. DAVID, 4 deel, in plaats van f 5 . . . . . f 1.50.

Catechismus of beknopt Onderwijs in de Roomsch-Katholieke leer. Nieuwe druk. Prijs . . 10 Cents.

Voor HH. Geestelijken ter uitdeeling per 100 stuks f 7.00.

Caillaud Manuel des dispenses à l'usage du curé, du confesseur et de l'official, 2 vol. 12 f 3.30.

Vallery correspondance inédite de Mabillon et de Montfaucon avec l'italie suivi des lettres du P. Quesnel, 3 vol. 8° . . . . f 7.50.

J. MALDONNATI S. J. **Comment in quatuor evangelistas,** 2 vol. 8° Maj. . . . . . . f 7.20.

G. Estii in omnes D. Pauli Epistolas item in catholicas comment, 7 vol. 8°. In plaats ven f 18 . . . . f 14.00.

J. F. ALLIOLI. **Die H. Schrift des A. und N. Testaments** mit zur zeite stehendem lateinischen urtext der vulgata, 3 Th. 8°. Maj. . . . . f 13.50.

— — **Die H. Schrift des A. und N. Testaments,** 3 Th. . . . . f 6.00.

P. C. BOPPERT. **Liber Sacerdotalis, seu scutum fidei ad usus quotidianos sacerdotum,** 6 vol. 18 . . . . f 6.00.

J. C. DE SOGLIA. **Institutiones juris Publici** et Privati ecclesiastici cum appendix, 3 vol. in 8°. f 7.50.

Baronii Annales ecclesi ab an. 1622 ad nostra usque tempora, continuat A. Theiner. Romae 1857, vol. 1, 2, 3. . . . . f 96.25

C. CANTU. **Histoire universelle,** 2e édition, 19 vol. . . . . f 57.00.

6 vol. sont en vente.

RORHBACHER. **Histoire universelle de l'Église Catholique,** 3e édition, 29 vol. . . . f 74.50.

3 vol. sont en vente.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en wordt op aanvraag verzonden:

UITGAVEN DER VEREENIGING »REGT VOOR ALLEN."

De Utrechtsche Faktie, door J. W. CRAMER. Een brochure van 145 blz. . . . . . . f 0.50.

Iets over het veel besproken werk van Napoleon Roussel »De katholieke en protestantsche natiën beschouwd uit een drievoudig oogpunt van welvaren, verlichting en zedelijkheid." — Eene bijdrage ter waardeering van de bestrijding, die, op historiesch gebied, aan de katholieke zaak zoo al ten deel valt, door W. J. F. NUYENS. Eene brochure van 48 blz. f 0.20.

Eenige Bezwaren tegen de Voordragt van Wet tot regeling van 't lager onderwijs. Een Brochure van 96 bladz. . . . . . f 0.30.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.